

Nr 82

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1955/56; given Stockholms slott den 11 februari 1955.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Torsten Nilsson

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 februari 1955.

Närvarande

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Torsten Nilsson, förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1955/56 och anför därvid följande.

Inledning

Från och med budgetåret 1940/41 redovisas huvuddelen av försvarets fastigheter på en särskild i rikshuvudboken uppförd kapitalfond, numera benämnd försvarets fastighetsfond. Sedan i enlighet med beslut av 1943 års riksdag vissa av försvarets fabriker organiserats såsom statligt affärsverk — varvid fabrikenas tillgångar och skulder från och med budgetåret 1944/45 upptagits till redovisning på en särskild kapitalfond, benämnd försvarets fabriksfond — har de av fabrikenas disponerade fastigheterna från samma tidpunkt överförts från fastighetsfonden till fabriksfonden. Å andra sidan har i enlighet med beslut av 1950 års riksdag försvarets bostadsanskaffningsfond avvecklats från och med budgetåret 1950/51, varvid på densamma redovisade tillgångar överförts till försvarets fastighetsfond.

Försvarets fastighetsfond är från och med den 1 juli 1948 uppdelad på fyra delfonder, nämligen arméns delfond, marinens delfond, flygvapnets delfond och befästningars delfond.

I årets statsverksproposition (bilaga 2 till specifikation av inkomsterna å driftbudgeten) har framlagts ett beräknat förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1955/56. I överensstämmelse med statförslaget har på driftbudgeten i förslaget till riksstat bland Inkomster av statens kapitalfonder upptagits totalbeloppet av de i statförslaget för respektive delfonder angivna överskotten och bland Egentliga statsutgifter å fjärde huvudtiteln under rubrikerna C. Försvarskrafterna och E. Diverse med tills vidare beräknade belopp upptagits särskilda anslag för ersättning till envar av fastighetsfondens fyra delfonder för vederbörande förvaltningsmyndigheters rätt att nyttja de till fonden hörande eller av fonden förhyrda fastigheterna. Nämnda anslag har beräknats till sammanlagt 77 700 000 kronor, varav för arméns delfond 33 400 000 kronor, för marinens delfond 10 200 000 kronor, för flygvapnets delfond 18 500 000 kronor och för befästningars delfond 15 600 000 kronor.

Med skrivelse den 30 november 1954 har fortifikationsförvaltningen avgivit förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1955/56. Riksräkenskapsverket har den 29 december 1954 inkommit med utlåtande över förslaget.

Översikt av fastighetsfondens ställning

Av riksräkenskapsverkets utdrag ur rikshuvudboken för budgetåret 1953/54 samt av ämbetsverkets specifikation av bland annat försvarets fastighets- och värdeminskningskonton m. m. för samma budgetår framgår, att fondens ställning per den 30 juni 1954 var följande.

Arméns delfond

Tillgångar:	Kronor	Kronor
Markvärde	71 546 190: 12	
Byggnadsvärde	610 414 821: 32	
Fordringar hos andra fonder	9 358 734: 43	691 319 745: 87

Skulder:		
Värdeminskningsskonto	475 322 767: 07	
Diverse medel	9 358 734: 43	484 681 501: 50
Kapitalbehållning		206 638 244: 37

Marinens delfond

Tillgångar:	Kronor	Kronor
Markvärde	62 586 828: 21	
Byggnadsvärde	194 165 263: 48	
Fordringar hos andra fonder	5 583 029: 75	262 335 121: 44

Skulder:		
Värdeminskningsskonto	159 021 436: 54	
Diverse medel	5 583 029: 75	164 604 466: 29
Kapitalbehållning		97 730 655: 15

Flygvapnets delfond

Tillgångar:	Kronor	Kronor
Markvärde	23 599 549: 76	
Byggnadsvärde	449 540 110: 95	
Fordringar hos andra fonder	5 164 798: 03	478 304 458: 74

Skulder:		
Värdeminskningsskonto	293 255 690: 42	
Diverse medel	5 164 798: 03	298 420 488: 45
Kapitalbehållning		179 883 970: 29

Befästningars delfond

Tillgångar:	Kronor	Kronor
Markvärde	8 824 833: 25	
Byggnadsvärde	852 322 869: 51	
Fordringar hos andra fonder	3 732 875: 67	864 880 578: 43

Skulder:		
Värdeminskningsskonto	776 767 040: 43	
Diverse medel	3 732 875: 67	780 499 916: 10
Kapitalbehållning		84 380 662: 33

I detta sammanhang må erinras om att den för budgetåret 1953/54 fastställda staten för fastighetsfonden balanserade på 83,040 miljoner kronor. Inkomsterna beräknades till detta belopp samt utgifterna och överskottet till respektive 61,060 och 21,980 miljoner kronor. Utfallet av staten framgår av en i budgetredovisningen för budgetåret 1953/54 (s. 178 och 179) intagen sammanställning. Enligt denna har fondens överskott uppgått till 22 023 715 kronor 29 öre, som tillförts statsregleringen.

Stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1954/55 har fastställts den 23 april 1954.

Förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1955/56

Staten för försvarets fastighetsfond skall jämlikt beslut av 1948 års riksdag upptaga följande titlar, nämligen å inkomstsidan A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler, B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden, C. Inkomster av övnings- och skjutfält och D. Diverse inkomster samt å utgiftssidan A. Reparations- och underhållskostnader m. m., B. Avsättning till värdeminskningsskonto och C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden ävensom Överskott att tillföras riksstatens driftbudget. Inkomsterna respektive utgifterna under de angivna titlarna skall upptagas särskilt för de olika delfonderna.

Vid beräkningen av de olika posterna i staten följer jag denna uppställning och upptager först till behandling fondens utgifter.

UTGIFTERNA

A. Reparations- och underhållskostnader m. m.

Såvitt angår försvarsgrenarnas delfonder beräknas medelsbehovet för reparation och underhåll av försvarets byggnadsbestånd, med i det följande angivna undantag, i enlighet med de principer som angivits i propositionen 1945: 180 med förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1945/46. I överensstämmelse härmed beräknas medelsbehovet för reparationer och underhåll till viss procent av den faktiska byggnadskostnaden för varje särskild fastighet, omräknad till 1935 års prisnivå. Byggnadsbeståndet uppdelas därvid i tre grupper. Den första gruppen — äldre byggnader — omfattar byggnader, som färdigställdes före den 1 juli 1938. Dessa byggnader redovisas i fastighetsfonden på grundval av särskild värdering. Den andra och tredje gruppen — nyare byggnader — omfattar byggnader, som färdigställdes efter nyssnämnda datum och som varit i bruk längre respektive kortare tid än nio år. Nyare byggnader redovisas med sitt anskaffningsvärde. Underhållsmedel beräknas första gången för

andra budgetåret efter det budgetår, under vilket byggnaden färdigställdes. Underhållskvoten utgör vid 1935 års prisnivå i första gruppen 1,1 % för arméns och flygvapnets delfonder och 1,5 % för marinens delfond samt i andra och tredje grupperna 0,8 respektive 0,4 % för de tre delfonderna. De för år 1954 tillämpade procentsatserna utgör, omräknade till 1954 års prisnivå med hjälp av byggnadsstyrelsens underhållskostnadsindex (261), i första gruppen 2,87 % för arméns och flygvapnets delfonder och 3,92 % för marinens delfond samt i andra och tredje grupperna 2,09 % respektive 1,04 % för samtliga tre delfonder. De procentuellt beräknade underhållsmedlen uppdelas på två poster, nämligen en för löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. och en för smärre förbättringsarbeten. Sistnämnda post upptages med i runt tal 10 % av posten för löpande reparation och underhåll. — Dessutom anvisas särskilda medel för iståndsättningsarbeten.

Från den procentuella beräkningsmetoden undantas marinens hamnanläggningar i enlighet med vad som anförts i propositionen 1948: 157 med förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1948/49. Underhållsmedel för dessa anläggningar skall fastställas efter uppskattning och medel anvisas å särskild delpost. Enligt samma proposition skall underhållet av övnings- och skjutfälten bestämmas efter uppskattning för varje särskilt budgetår och medel för ändamålet anvisas på särskilda delposter.

Enligt samma proposition 1948: 157 skall underhållskostnaderna för flygfälten beräknas i viss relation till anläggningsvärdet. För flygfälten med därå befintliga rullbanor och andra för flygverksamhetens bedrivande omedelbart avsedda anordningar skall därvid tillämpas en underhållskvot av 1,5 % av anläggningsvärdet per den 1 juli 1946. Beräkningen av underhållskostnaderna för flygfältens befästningsanläggningar sker efter samma regler som beträffande befästningar i övrigt.

För befästningar och bergrum skall beräkningen av underhållskostnaderna enligt nämnda proposition 1948: 157 ske i relation till anläggningsvärdet, varvid för såväl befästningar som bergrum skall tillämpas en gemensam underhållskvot på anläggningsvärdet den 1 juli 1946. Enligt propositionen 1951: 88 har underhållskvoten bestämts till 0,6 % vid 1946 års prisnivå, vilken procentsats för varje år omräknas till gällande prisnivå med hjälp av byggnadsstyrelsens underhållskostnadsindex. Underhållskvoten utgör för år 1954 0,97 %. För iståndsättning av befästnings- och bergrumsanläggningar anvisas dessutom särskilda medel.

Fortifikationsförvaltningen anmäler att ämbetsverket vid beräkningen av de procentberäknade underhållskostnaderna utgått från de byggnadsvärden som fanns redovisade på delfonderna den 30 juni 1954. Dessa värden har ämbetsverket i förekommande fall justerat med hänsyn till beslut av Kungl. Maj:t under innevarande budgetår att vissa byggnader m. m. skall upp-

tagas till redovisning på delfonderna respektive avgå ur delfonderna. Till skillnad från tidigare statförslag har fortifikationsförvaltningen sålunda icke tagit hänsyn till sådana av ämbetsverket gjorda framställningar om invärderingar eller överflyttningar beträffande vilka Kungl. Maj:t icke fattat beslut.

Arméns delfond. Av följande sammanställning framgår de för budgetåret 1954/55 beräknade reparations- och underhållskostnaderna för arméns delfond samt motsvarande kostnader för budgetåret 1955/56 enligt fortifikationsförvaltningens förslag och departementsförslaget.

	Budgetåret 1954/55	Budgetåret 1955/56	
		Fortifikations- förvaltningen	Departement- schefen
a) Löpande reparation och underhåll av byggnader m. m.	10 295 000	10 763 000	10 399 000
b) Smärre förbättringsarbeten.....	1 030 000	1 076 000	1 040 000
c) Underhåll av övningsfält m. m.	1 600 000	1 600 000	1 600 000
d) Iståndsättning av jordbruksfastigheter m. m....	1 250 000	1 350 000	1 350 000
e) Övriga iståndsättningsarbeten	7 790 000	10 000 000	7 200 000
f) Skatter	350 000	350 000	350 000
g) Ändrings- och inredningsarbeten föranledda av vissa organisationsundersökningar	250 000	250 000	250 000
h) Ändringsarbeten föranledda av vissa forskningsförsök	60 000	60 000	60 000
i) Ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid arméns tygverkstäder	150 000	250 000	150 000
j) Rationaliseringsåtgärder vid värmeanläggningar m. m.	200 000	200 000	200 000
k) Underhåll av enskilda vägar.....	145 000	155 000	155 000
Summa kronor	23 120 000	26 054 000	22 754 000

Fortifikationsförvaltningen uppskattar värdena under arméns delfond på byggnader m. m. — vilka värden lägges till grund för beräkningen av delposterna Löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. samt Smärre förbättringsarbeten — enligt 1935 års kostnadsnivå till 281 190 577 kronor för byggnader hänförliga till första gruppen samt till 121 702 700 kronor och 55 335 901 kronor för byggnader hänförliga till andra respektive tredje gruppen.

Underhållskostnaderna beräknas av fortifikationsförvaltningen enligt förut angivna grunder till:

1. gruppen	281 190 577 × 2,87 %	8 070 170
2. »	121 702 700 × 2,09 %	2 543 586
3. »	55 335 901 × 1,04 %	575 493

Summa kronor 11 189 249

I sitt förslag till stat för innevarande budgetår anmälde fortifikationsförvaltningen att den inventering som igångsatts rörande barackbeståndet nu slutförts, men att viss kompletterande besiktning m. m. erfordrades innan förslag kunde framläggas om invärdering av barackerna i fastighetsfonden. Ämbetsverket anmäler nu att nämnda besiktning visat sig vara så omfattande och tidskrävande att invärderingsförslaget ännu ej hunnit färdigställas. För underhåll av ifrågavarande icke invärderade baracker, till antalet 3 000, beräknar fortifikationsförvaltningen ett belopp av 850 000 kronor för budgetåret 1955/56.

Fortifikationsförvaltningen beräknar således underhållskostnaderna till (11 189 249 + 850 000 =) 12 039 249 kronor. Beloppet föreslås emellertid minskat med de beräknade kostnaderna för yttre renhållning, 200 000 kronor, vilka kostnader skall bestridas av vederbörligt anslag till bränsle m. m. och därför frånräknas det för byggnadsunderhållet beräknade beloppet. Återstoden, avrundat 11 839 000 kronor, föreslås enligt vad förut angivits fördelad med 10 763 000 kronor på löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. och 1 076 000 kronor på smärre förbättringsarbeten.

Behovet av medel för underhåll av övningsfält m. m. beräknar fortifikationsförvaltningen till oförändrat 1 600 000 kronor. Häri ingår även kostnader för fortsatt anskaffning av skogsbrandsläckningsmateriel. Av underhållsutgifterna hänför sig 1 550 000 kronor till ordinarie underhåll, 25 000 kronor till större reparationer och 25 000 kronor till nybyggnads- och förändringsarbeten. Utgifterna för det ordinarie underhållet av övningsfälten utgöres främst av avlöningskostnader (för sådd, skogsplantering, upprättande av skogshushållningsplaner m. m.). Utgifterna skapar här en förutsättning för inkomster. Ett nedskärande av utgifterna medför ofelbart minskade inkomster. I det ordinarie underhållet ingår emellertid även sådant underhåll av fälten som icke är direkt inkomstbringande men nödvändigt för att fälten skall bibehålla sin användbarhet för militärt bruk, såsom underhåll av vägar, broar och markytor m. m. Den ökade motoriseringen ställer stora krav på vägarna. Även själva övningsmarken utsättes för sönderkörning, särskilt av stridsvagnarna. Vissa av dessa arbeten är så omfattande att utgifterna härför bör bestridas av medel anvisade för iståndsättning av jordbruksfastigheter m. m.

Vad angår medelsbehovet för iståndsättning av jordbruksfastigheter m. m. anför fortifikationsförvaltningen i huvudsak följande. Den anbefallda översynen av byggnadsbeståndet på jordbruksfastigheterna inom samtliga sju militärområden är frånsett Järvafältet numera slutförd. Genom beslut den 30 april 1954 har Kungl. Maj:t uppdragit åt fortifikationsförvaltningen att ordna arrendeförhållandena på Järvafältet i huvudsaklig överensstämmelse med ett av 1951 års Järvafältsutredning framlagt förslag. Enligt detta förslag skall de jordbruksfastigheter, som är avsedda att bibehållas såsom självständiga arrendeenheter, iståndsättas för en av ut-

redningen till 800 000 kronor beräknad kostnad. För iståndsättning av arrendegårdarna på Järvafältet har under förevarande delpost i staterna för försvarets fastighetsfond för budgetåren 1950/51 och 1951/52 upptagits sammanlagt 400 000 kronor. Ämbetsverket beräknar att sistnämnda belopp kommer att tagas i anspråk under nu löpande budgetår. För fortsatta arbeten under budgetåret 1955/56 erfordras 200 000 kronor. Vidare erfordras för nästa budgetår ett belopp av 50 000 kronor för fortsatta arbeten med utdikning och torrläggning av mark inom Järvafältet.

För innevarande budgetår har medel beräknats för anskaffning av maskinell utrustning för vägunderhållet inom arméns övnings- och skjutfält. Fortifikationsförvaltningen finner det angeläget, att anskaffningen av vägmaskinell utrustning fortsättes under budgetåret 1955/56. Härför erfordras 100 000 kronor.

I sitt förslag till stat för budgetåret 1953/54 anmälde fortifikationsförvaltningen, att arméns ökade motorisering medfört en kraftig förslitning av vägbeståndet inom övnings- och skjutfälten och att kostnaderna för de oundgängligen erforderliga iståndsättningsarbetena enligt en av ämbetsverket företagen undersökning beräknades till i runt tal 4 000 000 kronor. Till genomförande av en första och andra etapp av iståndsättningsprogrammet har sammanlagt 1 605 000 kronor kunnat disponeras för budgetåren 1953/54 och 1954/55. Enligt ämbetsverket är det synnerligen angeläget att arbetena fortsätter under budgetåret 1955/56. Härför erfordras 1 000 000 kronor.

Medelsbehovet under delposten till iståndsättning av jordbruksfastigheter m. m. beräknas således till $(200\ 000 + 50\ 000 + 100\ 000 + 1\ 000\ 000 =)$ 1 350 000 kronor för nästa budgetår.

Beträffande medelsbehovet för övriga iståndsättningsarbeten hänvisar fortifikationsförvaltningen till tidigare statförslag, i vilka ämbetsverket närmare redogjort för det dåliga skick, i vilket arméns byggnader befinner sig (jfr prop. 1953: 76, s. 8—9 och 1954: 80, s. 7).

Fortifikationsförvaltningen har i sitt förslag till stat för nästa budgetår i en sammanställning upptagit de arbeten, som bör komma till utförande med anlåtande av medel under förevarande delpost, nämligen iståndsättnings- och renoveringsarbeten enligt en upprättad generalplan, utbyte av krismateriel, iståndsättning av elektriska installationer, utbyte av rörledningarna m. m. vid äldre etablissement, renoverings- och moderniseringsarbeten av krigsskolans förläggning på Karlberg, iståndsättning av vägar inom kasernfastigheter samt åtgärder erforderliga i anledning av arbetarskyddslagets bestämmelser och åtgärder till förekommande av olycksfall vid arbete på tak. Det aktuella medelsbehovet för ifrågavarande iståndsättningsarbeten m. m. beräknas till 55 500 000 kronor. Häri är icke inräknade kostnaderna för årligen uppkommande oförutsebara behov. Arbetena är av den art att de bör komma till utförande utan längre tidsutdräkt.

De medel, som för ifrågavarande ändamål anvisats för innevarande budgetår, beräknas huvudsakligen komma att utnyttjas för yttre underhålls-åtgärder och för iståndsättning av värmeinstallationer, badinrättningar m. m. samt för vissa vägarbeten. Endast i mindre omfattning beräknas en sanering av förläggingsförhållandena och iståndsättningsarbeten i samband med modernisering av skol- och utbildningslokaler m. m. kunna utföras. Omläggning av elektriska installationer och ledningsnät, utbyte av krismateriel och åtgärder i anledning av arbetarskyddslagets bestämmelser beräknas icke kunna utföras annat än där så är oundgängligen nödvändigt.

Fortifikationsförvaltningen anmäler att medel, liksom för innevarande budgetår, bör beräknas under förevarande delpost för skyddsanordningar vid arméns anläggningar för att minska inbrottsriskerna.

Med hänsyn till vad sålunda anförts beräknar fortifikationsförvaltningen medelsbehovet för övriga iståndsättningsarbeten för nästa budgetår till 10 000 000 kronor.

I fråga om medelsbehovet för ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid arméns tygverkstäder anför ämbetsverket att ett 70-tal större och mindre serviceverkstäder ej omfattas av Kungl. Maj:ts beslut den 10 april 1953 med bestämmelser rörande redovisning av tillgångar och skulder m. m. vid vissa försvarsverkstäder, enligt vilket beslut kostnaderna för erforderliga rationaliseringsåtgärder skall inräknas i verkstädernas driftkostnader. Medel för utförande av erforderliga ändringsarbeten för rationalisering av driften vid dessa verkstäder bör därför beräknas på fastighetsfondens stat. Fortifikationsförvaltningen beräknar 250 000 kronor för detta ändamål för nästa budgetår.

Kostnaderna för underhåll av enskilda vägar beräknar fortifikationsförvaltningen för nästa budgetår till 155 000 kronor (för innevarande budgetår 145 000 kronor). Ökningen är föranledd av att ytterligare vägar, som fordrar underhåll, tillkommit.

Beträffande övriga delposter torde få hänvisas till den i det föregående intagna sammanställningen.

Riksräkenskapsverket biträder fortifikationsförvaltningens förslag till beräkning av de procentberäknade underhållskostnaderna.

Departementschefen

I överensstämmelse med fortifikationsförvaltningens förslag beräknar jag de procentberäknade underhållskostnaderna till 11 189 000 kronor. För underhåll av icke invärderade baracker räknar jag med samma belopp som för innevarande budgetår, eller 450 000 kronor. Underhållsmedlen skulle således uppgå till (11 189 000 + 450 000 =) 11 639 000 kronor, varifrån såsom fortifikationsförvaltningen föreslagit bör avgå kostnaderna för yttre renhållning, 200 000 kronor. För löpande reparation och under-

håll av byggnader m. m. och smärre förbättringsarbeten bör sålunda, med den fördelning mellan delposterna som inledningsvis angivits, beräknas 10 399 000 kronor respektive 1 040 000 kronor.

I sitt förslag till stat har fortifikationsförvaltningen upptagit ett belopp av 10 000 000 kronor för övriga iståndsättningsarbeten. Ehuru avsevärda medelsbehov redovisas under denna delpost kan jag icke tillstyrka att större belopp än 7 200 000 kronor beräknas för ändamålet.

För ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid arméns tygverkstäder beräknar jag oförändrat 150 000 kronor för nästa budgetår.

Beträffande beräkningen av övriga delposter biträder jag fortifikationsförvaltningens förslag.

Anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. för arméns delfond torde således, i enlighet med den i det föregående intagna tabellen (jfr s. 6), uppföras med ett belopp av 22 754 000 kronor.

Jag förutsätter, att det skall få ankomma på Kungl. Maj:t att medgiva den jämkning mellan de särskilda delposterna inom slutbeloppets ram, som kan finnas erforderlig.

Marinens delfond. Av följande sammanställning framgår de för budgetåret 1954/55 beräknade reparations- och underhållskostnaderna för marinens delfond samt motsvarande kostnader för budgetåret 1955/56 enligt fortifikationsförvaltningens förslag och departementsförslaget.

	Budgetåret 1954/55	Budgetåret 1955/56	
		Fortifikations- förvaltningen	Departement- schefen
a) Löpande reparation och underhåll av byggnader m. m.	3 244 000	3 263 000	3 249 000
b) Löpande reparation och underhåll av hamnanläggningar m. m.	925 000	1 000 000	925 000
c) Smärre förbättringsarbeten.	324 000	326 000	325 000
d) Underhåll av övningsfält m. m.	85 000	80 000	80 000
e) Övriga iståndsättningsarbeten.	1 820 000	2 300 000	1 600 000
f) Skatter.	200 000	200 000	200 000
g) Ändrings- och inredningsarbeten föranledda av vissa organisationsundersökningar.	60 000	60 000	60 000
h) Ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid marinverkstäderna.	250 000	500 000	250 000
i) Rationaliseringsåtgärder vid värmeanläggningar m. m.	75 000	75 000	75 000
j) Underhåll av enskilda vägar.	8 000	8 000	8 000
Summa kronor	6 991 000	7 812 000	6 772 000

Fortifikationsförvaltningen anför till ledning för beräkningen av delposterna Löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. och Smärre förbättringsarbeten att värdena för byggnader m. m.

(med undantag för hamnanläggningar) beräknas till 67 773 678 kronor för äldre byggnader hänförliga till första gruppen och till 48 321 368 kronor respektive 4 050 541 kronor för nyare byggnader hänförliga till andra respektive tredje gruppen.

Underhållskostnaderna beräknas av fortifikationsförvaltningen enligt förut angivna grunder till:

1. gruppen	67 773 678	× 3,92 %	2 656 728
2. »	48 321 368	× 2,09 %	1 009 917
3. »	4 050 541	× 1,04 %	42 126
<u>Summa kronor</u>				3 708 771

Från sistnämnda belopp avgår beräknad kostnad för yttre renhållning, 120 000 kronor, vilken kostnad bestrides från vederbörligt anslag till bränsle m. m. Återstoden, avrundat 3 589 000 kronor, föreslås på sätt förut angivits fördelad med 3 263 000 kronor på löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. och 326 000 kronor på smärre förbättringsarbeten.

Kostnaderna för löpande reparation och underhåll av hamnanläggningar m. m. beräknar fortifikationsförvaltningen för nästa budgetår till 1 000 000 kronor. Beräkningen har liksom tidigare verkställts efter uppskattning.

För underhåll av övningsfält m. m. beräknar fortifikationsförvaltningen för nästa budgetår ett belopp av 80 000 kronor, varav 50 000 kronor till ordinarie underhåll, 15 000 kronor till större reparationer och 15 000 kronor till nybyggnads- och förändringsarbeten.

Beträffande medelsbehovet för övriga iståndsättningsarbeten hänvisar fortifikationsförvaltningen till vad ämbetsverket härom anfört i tidigare statförslag (jfr prop. 1953: 76, s. 13—14).

I sitt förslag till stat för nästa budgetår har fortifikationsförvaltningen i en sammanställning upptagit följande arbeten, som bör komma till utförande med anlåtande av medel under förevarande delpost, nämligen iståndsättnings- och renoveringsarbeten enligt en uppgjord generalplan, iståndsättning av hamnanläggningar, utbyte av krismateriel, iståndsättning och förstärkning av vägar och körplaner inom kasernområdena samt åtgärder erforderliga i anledning av arbetarskyddslagens bestämmelser och åtgärder till förekommande av olycksfall vid arbete på tak. Det aktuella medelsbehovet för ifrågakvarande arbeten beräknas till sammanlagt 9 360 000 kronor. Häri ingår icke kostnader för årligen uppkommande oförutsebara behov. Arbetena bör enligt ämbetsverket genomföras inom en tidsperiod av fyra till fem år.

För innevarande budgetår har medel beräknats under förevarande delpost för utförande av skydds- och säkerhetsanordningar vid marinens anläggningar för att minska inbrottsriskerna. Medel för detta ändamål bör beräknas under delposten även för nästa budgetår.

Med hänsyn till vad sålunda anförts beräknar fortifikationsförvaltningen medelsbehovet för övriga iståndsättningsarbeten för nästa budgetår till 2 300 000 kronor.

För innevarande budgetår har för ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid marinverkstäderna beräknats 250 000 kronor. Marinförvaltningen har till fortifikationsförvaltningen anmält att de medel som hittills ställts till förfogande för detta ändamål varit otillräckliga och hemställt att för budgetåret 1955/56 måtte beräknas 500 000 kronor. Fortifikationsförvaltningen har därför upptagit medelsbehovet under delposten för nästa budgetår till 500 000 kronor.

Beträffande övriga poster hänvisas till den i det föregående intagna sammanställningen.

Riksräkenskapsverket, som icke helt kunnat biträda fortifikationsförvaltningens förslag beträffande de procentberäknade underhållskostnaderna, föreslår för sin del att samma kostnader upptages med 3 694 000 kronor. Ämbetsverket, som i likhet med fortifikationsförvaltningen förutsätter att kostnaderna för yttre renhållning skall frånräknas nämnda belopp, beräknar i anledning härav för löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. ett belopp av 3 249 000 kronor och för smärre förbättringsarbeten 325 000 kronor.

Departementschefen

Delposterna till löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. och smärre förbättringsarbeten beräknar jag i överensstämmelse med riksräkenskapsverkets förslag till 3 249 000 kronor respektive 325 000 kronor.

För underhåll av hamnanläggningar föreslår jag samma belopp som för innevarande budgetår eller 925 000 kronor.

För övriga iståndsättningsarbeten har fortifikationsförvaltningen i sitt förslag till stat upptagit ett belopp av 2 300 000 kronor. Jag kan emellertid icke tillstyrka att högre belopp än 1 600 000 kronor avses för detta ändamål.

Till ändringsarbeten föranledda av vissa rationaliseringsåtgärder vid marinverkstäderna har fortifikationsförvaltningen efter framställning av marinförvaltningen föreslagit ett belopp av 500 000 kronor. För innevarande budgetår har för detta ändamål upptagits 250 000 kronor. Någon höjning av beloppet kan jag för närvarande icke tillstyrka utan föreslår att för ändamålet avses oförändrat 250 000 kronor.

Beträffande beräkningen av övriga delposter biträder jag fortifikationsförvaltningens förslag. Anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. för marinens delfond torde sålunda böra upptagas till 6 772 000 kronor med den fördelning på delposter som framgår av den i det föregående intagna tabellen (jfr s. 10).

Jag förutsätter, att det skall få ankomma på Kungl. Maj:t att medgiva

den jämkning mellan de särskilda posterna inom slutbeloppets ram, som kan finnas erforderlig.

Flygvapnets delfond. Av följande sammanställning framgår de för budgetåret 1954/55 beräknade reparations- och underhållskostnaderna för flygvapnets delfond samt motsvarande kostnader för budgetåret 1955/56 enligt fortifikationsförvaltningens förslag och departementsförslaget.

	Budgetåret 1954/55	Budgetåret 1955/56	
		Fortifikations- förvaltningen	Departement- schefen
a) Löpande reparation och underhåll av byggnader m. m.	3 200 000	3 293 000	3 293 000
b) Smärre förbättringsarbeten.....	320 000	309 000	309 000
c) Underhåll av flygfält m. m.....	2 275 000	2 356 000	2 356 000
d) Underhåll av jordbruksfastigheter m. m.	43 000	38 000	38 000
e) Övriga iståndsättningsarbeten	1 150 000	2 500 000	900 000
f) Skatter	100 000	100 000	100 000
g) Rationaliseringsåtgärder vid värmeanläggningar m. m.....	75 000	75 000	75 000
h) Underhåll av enskilda vägar.....	5 000	2 000	2 000
Summa kronor	7 168 000	8 673 000	7 073 000

Fortifikationsförvaltningen anför till ledning för beräkningen av delposterna till löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. samt smärre förbättringsarbeten att värdena för byggnader m. m. (med undantag för flygfält m. m.), beräknas till 26 051 598 kronor för äldre byggnader hänförliga till första gruppen och till 125 337 110 kronor respektive 9 129 602 kronor för nyare byggnader hänförliga till andra respektive tredje gruppen.

Underhållskostnaderna för byggnader m. m. beräknas enligt förut angivna grunder till:

1. gruppen	26 051 598	× 2,87 %	747 681
2. »	125 337 110	× 2,09 %	2 619 546
3. »	9 129 602	× 1,04 %	94 948

Summa kronor 3 462 175

Från sistnämnda belopp avgår beräknad kostnad för yttre renhållning, 60 000 kronor, vilken kostnad liksom beträffande arméns och marinens delfonder bestrides från vederbörligt anslag till bränsle m. m. Återstoden, avrundat 3 402 000 kronor, föreslås fördelad med 3 093 000 kronor på löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. och 309 000 kronor på smärre förbättringsarbeten. Utöver det sålunda procentuellt beräknade underhållsbeloppet föreslås delposten till löpande reparation och underhåll

av byggnader m. m. liksom för innevarande budgetår ökad med 200 000 kronor, motsvarande kostnaderna för ersättningsanskaffning av brandmateriel och skumvätska, som förbrukas vid brandskyddsövningar inom flygvapnets räddningstjänst. I enlighet härmed beräknar ämbetsverket medelsbehovet under ifrågavarande delpost till $(3\,093\,000 + 200\,000 =)$ 3 293 000 kronor.

Beträffande kostnaderna för underhåll av flygfält m. m. anför fortifikationsförvaltningen att anläggningsvärdet för flygfält med tillhörande banor och plattor m. m. den 30 juni 1954 uppgick till 150 058 881 kronor enligt 1946 års byggnadskostnadsnivå. Underhållskostnaderna beräknas i enlighet med i det föregående angivna grunder till $(1,5\% \times 150\,058\,881 =)$ 2 250 883 kronor. Därtill kommer kostnader för underhåll av flygfältens befästningsanläggningar. Fortifikationsförvaltningen beräknar anläggningsvärdet på de befästningar som bör underhållas till 10 843 000 kronor omräknat till 1946 års prisnivå. Underhållskostnaderna beräknas efter förut angivna grunder till $(0,97\% \times 10\,843\,000 =)$ 105 177 kronor. Kostnaderna för underhåll av flygfält med befästningsanläggningar beräknas således för nästa budgetår till $(2\,250\,883 + 105\,177 =)$ avrundat 2 356 000 kronor.

Kostnaderna för underhåll av jordbruksfastigheter m. m. (skogsvårdsåtgärder, underhåll av körvägar, broar m. m.) beräknar fortifikationsförvaltningen för nästa budgetår till 38 000 kronor.

Beträffande medelsbehovet för övriga iståndsättningsarbeten hänvisar fortifikationsförvaltningen till vad ämbetsverket härom anfört i tidigare statförslag (jfr prop. 1953: 76, s. 17).

I sitt förslag till stat för nästa budgetår har fortifikationsförvaltningen i en sammanställning upptagit följande arbeten, som bör komma till utförande med anlitande av medel under förevarande delpost, nämligen iståndsättnings- och renoveringsarbeten enligt en upprättad generalplan, utbyte av krismateriel, iståndsättning och förstärkning av elektriska ledningsnät m. m., iståndsättning, permanentbehandling och förstärkning av vägar inom kasernområdena samt åtgärder erforderliga i anledning av arbetarskyddslagens bestämmelser och åtgärder till förekommande av olycksfall vid arbete på tak. Det aktuella medelsbehovet för ifrågavarande arbeten beräknas till 12 000 000 kronor. Häri ingår emellertid icke kostnader för årligen uppkommande oförutsebara behov. De i sammanställningen angivna arbetena bör enligt fortifikationsförvaltningen utföras inom en tidrymd av fyra till fem år. Ämbetsverket föreslår att för övriga iståndsättningsarbeten för nästa budgetår beräknas 2 500 000 kronor.

Kostnaderna för underhåll av enskilda vägar beräknar fortifikationsförvaltningen till 2 000 kronor.

Beträffande beräkningen av medelsbehovet under övriga delposter torde få hänvisas till den i det föregående intagna sammanställningen.

Riksräkenskapsverket anför att ämbetsverket icke har något att erinra emot fortifikationsförvaltningens uppskattning av de procentberäknade underhållskostnaderna för byggnader m. m. och flygfält med befästningsanläggningar.

Departementschefen

För övriga iståndsättningsarbeten har fortifikationsförvaltningen i sitt förslag till stat upptagit ett belopp av 2 500 000 kronor. Jag kan emellertid icke föreslå att högre belopp än 900 000 kronor avses för ändamålet.

I övrigt biträder jag fortifikationsförvaltningens förslag.

Anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. för flygvapnets delfond bör sålunda för nästa budgetår uppföras med 7 073 000 kronor med den fördelning på delposter som framgår av den i det föregående intagna tabellen (jfr s. 13).

Jag förutsätter, att det skall få ankomma på Kungl. Maj:t att medgiva den jämkning mellan de särskilda posterna inom slutbeloppets ram, som kan finnas erforderlig.

Befästningars delfond. I staten för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1954/55 har anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. under befästningars delfond upptagits till 8 948 000 kronor.

Värdet av anläggningarna under befästningars delfond den 1 juli 1954 har, omräknat till 1946 års byggnadskostnadsnivå, angivits till 700 471 900 kronor.

Fortifikationsförvaltningen beräknar underhållsmedlen enligt i det föregående angivna grunder till $(0,97 \% \times 700\,471\,900 =)$ i runt tal 6 795 000 kronor.

Utöver ovan beräknade underhållsmedel erfordras för nästa budgetår särskilda medel för iståndsättningsarbeten. Sålunda beräknar fortifikationsförvaltningen 800 000 kronor för fortsatt modernisering av äldre befästningsanläggningar och iståndsättning av äldre byggnader och baracker samt 350 000 kronor för fortsatta iståndsättningsarbeten beträffande en bergverkstad. Vidare erfordras 200 000 kronor för utförande av vissa kompletteringsarbeten m. m. vid de centrala ammunitionsförråden. Berggrummen vid örlogsvärven i Stockholm och Göteborg är för närvarande försedda med synnerligen bristfälliga installationer för värme och ventilation. En iståndsättning och modernisering av dessa jämte vissa förbättringar av stötvägsskydden är nödvändig. Dessa arbeten beräknas för nästa budgetår draga en kostnad av 500 000 kronor. För fortsatta förstärkningsarbeten i berggrum och för fortsatt utbyte av krismateriel räknar ämbetsverket för nästa budgetår med en kostnad av 500 000 kronor respektive 300 000 kronor. Slutligen erfordras 400 000 kronor för åtgärder i anledning av arbetarskyddslagens bestämmelser och 100 000 kronor för skyddsanordningar för att minska inbrotts- och sabotageriskerna.

Det sammanlagda medelsbehovet för iståndsättningsarbeten beräknar fortifikationsförvaltningen sålunda till ($800\ 000 + 350\ 000 + 200\ 000 + 500\ 000 + 500\ 000 + 300\ 000 + 400\ 000 + 100\ 000 =$) 3 150 000 kronor.

Vissa anläggningar är av beskaffenhet att icke lämpligen kunna invärderas i befästningars delfond. Antalet sådana anläggningar har under de senaste åren undergått en ständig ökning. För underhåll av dessa anläggningar uppskattar fortifikationsförvaltningen kostnaderna för nästa budgetår till 350 000 kronor. Vidare finns anläggningar som är avsedda att invärderas på delfonden men som ämbetsverket ännu icke föreslagit till invärdering. Även dessa anläggningar måste underhållas, och fortifikationsförvaltningen beräknar för detta ändamål efter samma beräkningsgrunder som gäller för invärderade anläggningar ett belopp av i runt tal 25 000 kronor. Underhållskostnaderna för ifrågakvarande icke invärderade anläggningar uppgår således till ($350\ 000 + 25\ 000 =$) 375 000 kronor.

För skatter beräknar fortifikationsförvaltningen ett belopp av 5 000 kronor och för underhåll av enskilda vägar — på grund av att ytterligare vägar som fordrar underhåll tillkommit — 40 000 kronor (för innevarande budgetår 25 000 kronor).

Det sammanlagda behovet av underhållsmedel uppgår således enligt fortifikationsförvaltningens beräkningar beträffande befästningars delfond till ($6\ 795\ 000 + 3\ 150\ 000 + 375\ 000 + 5\ 000 + 40\ 000 =$) 10 365 000 kronor.

Riksräkenskapsverket biträder fortifikationsförvaltningens beräkning av de procentberäknade underhållskostnaderna för befästningar och berggrum.

Departementschefen

För iståndsättningsarbeten har fortifikationsförvaltningen i sitt förslag till stat upptagit ett belopp av 3 150 000 kronor. Jag kan emellertid icke tillstyrka att högre belopp än 1 700 000 kronor avses för ändamålet.

Jag biträder i övrigt fortifikationsförvaltningens förslag och uppskattar sålunda medelsbehovet för reparations- och underhållskostnader m. m. under befästningars delfond till ($6\ 795\ 000 + 1\ 700\ 000 + 375\ 000 + 5\ 000 + 40\ 000 =$) 8 915 000 kronor. Någon uppdelning av anslagsposten på särskilda delposter synes alltjämt icke vara erforderlig.

B. Avsättning till värdeminskningsskonto

I sitt avgivna förslag till inkomst- och utgiftsstat beräknar *fortifikationsförvaltningen* för avsättning till värdeminskningsskonto ett sammanlagt belopp av 11 029 000 kronor, varav 3 746 000 kronor för arméns delfond, 951 000 kronor för marinens delfond, 4 474 000 kronor för flygvapnets delfond och 1 858 000 kronor för befästningars delfond.

Riksräkenskapsverket har icke något att erinra mot fortifikationsförvaltningens beräkning.

Departementschefen

I överensstämmelse med myndigheternas förslag torde för avsättning till värdeemissionskonto böra upptagas för arméns delfond förslagsvis 3 746 000 kronor, för marinens delfond förslagsvis 951 000 kronor, för flygvapnets delfond förslagsvis 4 474 000 kronor och för befästningars delfond förslagsvis 1 858 000 kronor, eller sammanlagt 11 029 000 kronor.

C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden

Fortifikationsförvaltningen beräknar utgifterna under denna rubrik för arméns delfond för nästa budgetår till förslagsvis 2 495 000 kronor, varav omkring 1 850 000 kronor för hyres- och arrendeutgifter, 140 000 kronor för bränsletillägg samt 505 000 kronor för bestridande av vissa i samband med förhyrningar och arrenderingar uppkommande utgifter.

För marinens delfond beräknar ämbetsverket utgifterna till förslagsvis 292 000 kronor, varav omkring 220 000 kronor för hyres- och arrendeutgifter, 20 000 kronor för bränsletillägg samt 52 000 kronor för kostnader i samband med lokalförhyrningar och arrenderingar.

För flygvapnets delfond beräknar fortifikationsförvaltningen, efter samråd med flygförvaltningen, utgifterna till förslagsvis 401 000 kronor, varav omkring 235 000 kronor för bestridande av hyresavgifter, 110 000 kronor för arrende av markområden för flygfältens befästningsanläggningar m. m., 25 000 kronor för bränsletillägg samt 31 000 kronor för kostnader i samband med lokalförhyrningar och arrenderingar.

För befästningars delfond slutligen beräknar fortifikationsförvaltningen utgifterna till förslagsvis 1 973 000 kronor, varav omkring 200 000 kronor för hyres- och arrendeutgifter, 5 000 kronor för bränsletillägg, 13 000 kronor för kostnader i samband med lokalförhyrningar och arrenderingar samt 1 755 000 kronor för förhyrningar av drivmedelsanläggningar.

Departementschefen

I enlighet med fortifikationsförvaltningens förslag beräknar jag för ifrågavarande utgifter förslagsvis följande belopp, nämligen för arméns delfond 2 495 000 kronor, för marinens delfond 292 000 kronor, för flygvapnets delfond 401 000 kronor och för befästningars delfond 1 973 000 kronor.

Hyres- och arrendeutgifterna m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden utgör således sammanlagt 5 161 000 kronor.

INKOMSTER

A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler

Under denna titel redovisas de belopp, som över budgeten tillföres respektive fonder. Ersättningsbeloppen bestämmas i princip så att en förräntning efter 4 % erhålles på det vid respektive budgetårs ingång av fonderna disponerade statskapitalet, att i form av överskott tillföras riksstatsens inkomstsida. I statsverkspropositionen (bil. 6, punkterna 61, 99, 128 och 178) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1955/56 beräkna följande förslagsanslag, nämligen till

ersättning till arméns delfond	33 400 000
» » marinens delfond	10 200 000
» » flygvapnets delfond	18 500 000
» » befästningars delfond	15 600 000
	Summa kronor 77 700 000

Med hänsyn till förut och i det följande omnämnda jämkningar av olika poster i statförslaget bör ersättningar för till statsmyndigheter upplåtta lokaler för nästkommande budgetår beräknas, för arméns delfond till 33 410 000 kronor, för marinens delfond till 10 225 000 kronor, för flygvapnets delfond till 18 508 000 kronor och för befästningars delfond till 15 571 000 kronor eller således till sammanlagt 77 714 000 kronor. De i riksstaten under fjärde huvudtiteln beräknade anslagen bör å riksstaten slutligt uppföras i överensstämmelse härmed.

B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden

Under denna inkomsttitel skall på de olika delfonderna upptagas särskilda delposter för inkomster av tjänstebostäder, uthyrningsfastigheter samt övriga hyror och arrenden.

Fortifikationsförvaltningen upptager under denna inkomstpost för arméns delfond 2 700 000 kronor, varav 1 500 000 kronor såsom inkomst av tjänstebostäder, 800 000 kronor såsom inkomst av uthyrningsfastigheter och 400 000 kronor för övriga hyror och arrenden.

För marinens delfond beräknar fortifikationsförvaltningen inkomsterna till 900 000 kronor, varav 400 000 kronor såsom inkomst av tjänstebostäder, 220 000 kronor såsom inkomst av uthyrningsfastigheter samt 280 000 kronor för övriga hyror och arrenden.

För flygvapnets delfond beräknar fortifikationsförvaltningen inkomsterna till 800 000 kronor, varav 550 000 kronor såsom inkomst av tjänstebostäder, 200 000 kronor såsom inkomst av uthyrningsfastigheter och 50 000 kronor för övriga hyror och arrenden.

För befästningars delfond slutligen beräknar fortifikationsförvaltningen inkomsterna till 180 000 kronor, varav 30 000 kronor såsom inkomst av tjänstebostäder, 5 000 kronor såsom inkomst av uthyrningsfastigheter och 145 000 kronor för övriga hyror och arrenden.

Riksräkenskapsverket har icke något att erinra mot fortifikationsförvaltningens beräkning av ifrågavarande inkomster.

Departementschefen

Med biträdande av myndigheternas förslag beräknar jag inkomsterna av hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden till (2 700 000 + 900 000 + 800 000 + 180 000 =) 4 580 000 kronor.

C. Inkomster av övnings- och skjutfält

Under denna inkomsttitel skall å de olika delfonderna upptagas särskilda delposter för inkomster av jordbruksfastigheter (arrenden m. m.), inkomster av skogsfastigheter (skogsavverkning, varvid endast nettobeloppet upptages) och övriga inkomster (grustäkt m. m.).

Fortifikationsförvaltningen upptager för arméns delfond under denna inkomstpost 1 400 000 kronor, varav 625 000 kronor såsom inkomst av jordbruksfastigheter, 650 000 kronor såsom inkomst av skogsfastigheter och 125 000 kronor i övriga inkomster.

För marinens delfond beräknar fortifikationsförvaltningen inkomsterna till 100 000 kronor, varav 50 000 kronor såsom inkomst av jordbruksfastigheter, 45 000 kronor såsom inkomst av skogsfastigheter och 5 000 kronor i övriga inkomster.

För flygvapnets delfond beräknar fortifikationsförvaltningen inkomsterna till 90 000 kronor, varav 40 000 kronor såsom inkomst av jordbruksfastigheter, 40 000 kronor såsom inkomst av skogsfastigheter och 10 000 kronor i övriga inkomster.

För befästningars delfond slutligen beräknar fortifikationsförvaltningen inkomsterna till 100 000 kronor, vilket belopp hänför sig till skogsavverkning.

Riksräkenskapsverket förklarar att de av fortifikationsförvaltningen gjorda beräkningarna av ifrågavarande inkomster icke givit riksräkenskapsverket anledning till erinran.

Departementschefen

Inkomsterna av övnings- och skjutfält beräknar jag i enlighet med myndigheternas förslag till (1 400 000 + 100 000 + 90 000 + 100 000 =) 1 690 000 kronor.

D. Diverse inkomster

Fortifikationsförvaltningen beräknar för arméns delfond inkomsterna under denna titel till samma belopp som för innevarande budgetår eller 50 000 kronor. Detta belopp motsvarar vad som av inflytande vårdavgifter för civila patienters vård å garnisonssjukhusen belöper på vederbörande fastigheters underhåll.

För marinens delfond beräknar fortifikationsförvaltningen ifrågasvarande inkomster till 765 000 kronor, varav 700 000 kronor såsom ersättning för den å fonden redovisade fasta egendom, som disponeras av marinverkstäderna i Stockholm och Karlskrona, 40 000 kronor såsom ersättning till fonden för vissa marinen tillhörande verkstadslokaler i Karlskrona, vilka disponeras av försvarets fabriksstyrelse, och 25 000 kronor såsom bidrag till Skeppsholmsbrons underhåll samt vissa dockningsavgifter från enskilda.

För flygvapnets delfond beräknar fortifikationsförvaltningen inkomsterna till 100 000 kronor och för befästningars delfond till 75 000 kronor.

Riksräkenskapsverket har icke något att erinra mot fortifikationsförvaltningens beräkningar.

Departementschefen

Med biträdande av myndigheternas förslag beräknar jag inkomsterna under diverseposten för respektive delfonder till 50 000 kronor, 765 000 kronor, 100 000 kronor och 75 000 kronor eller således till sammanlagt 990 000 kronor.

Överskott

Det överskott, som skall tillföras riksstatsens driftbudget, bör såsom hittills varit fallet beräknas till 4 % på det vid respektive budgetårs början i fonden ingående kapitalet. I enlighet med riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1955/56 har överskottet å försvarets fastighetsfond i förslaget till riksstat beräknats till 23 270 000 kronor. Beloppet bör enligt riksräkenskapsverket uppdelas med 8 565 000 kronor på arméns delfond, 3 975 000 kronor på marinens delfond, 7 550 000 kronor på flygvapnets delfond och 3 180 000 kronor på befästningars delfond. Denna uppskattning av överskottet har legat till grund för den förut gjorda beräkningen av ersättningsanslagen.

I enlighet med vad jag i det föregående anfört har upprättats förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1955/56 (*Bilaga*).

Hemställan

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna omförmälda förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1955/56 (*Bilaga*);

dels ock för budgetåret 1955/56 under riksstatens fjärde huvudtitel anvisa följande förslagsanslag, nämligen

Armén: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Arméns delfond 33 410 000 kronor,

Marinen: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Marinens delfond 10 225 000 kronor,

Flygvapnet: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Flygvapnets delfond 18 508 000 kronor samt

Ersättning till försvarets fastighetsfond: Befästningars delfond 15 571 000 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Göran Mossberg

Bilaga

Försvarets fastighetsfonds inkomster och utgifter enligt staten för budgetåret 1954/55 samt enligt förslaget till stat för budgetåret 1955/56

<i>Inkomster</i>	1954/55 Kronor	1955/56 Kronor
<i>A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler</i>		
1. Arméns delfond	33 701 000	33 410 000
2. Marinens delfond	10 501 000	10 225 000
3. Flygvapnets delfond	18 004 000	18 508 000
4. Befästningars delfond	15 502 000	15 571 000
Säger	77 708 000	77 714 000
 <i>B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden</i>		
1. Arméns delfond	2 275 000	2 700 000
2. Marinens delfond	820 000	900 000
3. Flygvapnets delfond	720 000	800 000
4. Befästningars delfond	290 000	180 000
Säger	4 105 000	4 580 000
 <i>C. Inkomster av övnings- och skjutfält</i>		
1. Arméns delfond	1 350 000	1 400 000
2. Marinens delfond	100 000	100 000
3. Flygvapnets delfond	70 000	90 000
4. Befästningars delfond	25 000	100 000
Säger	1 545 000	1 690 000
 <i>D. Diverse inkomster</i>		
1. Arméns delfond	50 000	50 000
2. Marinens delfond	750 000	765 000
3. Flygvapnets delfond	60 000	100 000
4. Befästningars delfond	20 000	75 000
Säger	880 000	990 000
Summa	84 238 000	84 974 000

<i>Utgifter</i>	1954/55 Kronor	1955/56 Kronor
<i>A. Reparations- och underhållskostnader m. m.</i>		
1. Arméns delfond	23 120 000	22 754 000
2. Marinens delfond	6 991 000	6 772 000
3. Flygvapnets delfond	7 168 000	7 073 000
4. Befästningars delfond	8 948 000	8 915 000
Säger	46 227 000	45 514 000
<i>B. Avsättning till värdepapperskonto</i>		
1. Arméns delfond, förslagsvis	3 503 000	3 746 000
2. Marinens delfond, förslagsvis	940 000	951 000
3. Flygvapnets delfond, förslagsvis	4 149 000	4 474 000
4. Befästningars delfond, förslagsvis	1 870 000	1 858 000
Säger	10 462 000	11 029 000
<i>C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden</i>		
1. Arméns delfond, förslagsvis	2 368 000	2 495 000
2. Marinens delfond, förslagsvis	320 000	292 000
3. Flygvapnets delfond, förslagsvis	347 000	401 000
4. Befästningars delfond, förslagsvis	1 504 000	1 973 000
Säger	4 539 000	5 161 000
<i>Överskott att tillföras riksstatens driftbudget</i>		
1. Arméns delfond	8 385 000	8 565 000
2. Marinens delfond	3 920 000	3 975 000
3. Flygvapnets delfond	7 190 000	7 550 000
4. Befästningars delfond	3 515 000	3 180 000
Säger	23 010 000	23 270 000
Summa	84 238 000	84 974 000